

**הכנסת תפוזר
בתמיכת המשותפת
עמ' 4**

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדרך

ZO HADEREKH زوهديركه

גיליון 25 / 28 ביוני 2022

(איור: פורום הדיור הציבורי)

להשתמש בתקציב הרכש העומד לרשותו. באוגוסט אשתקד הודיעו משרדי השיכון והאוצר על רכישה של 1,700 יחידות דיור ציבורי חדשות. אף על פי כן, נכון להיום לא שימשו המשאבים שהוקצו לרכישת ולו דירה אחת. לטענת מנכ"ל משרד השיכון אביעד פרידמן, האוצר טרם העביר לרשותו סכום של מיליארד שקלים שהקצה תקציב המדינה לרכש דירות בשלוש השנים הקרובות. הדירות המעטות שרכש משרד השיכון מתחילת השנה מומנו מתקציבי השנה שעברה.

על פי נתוני משרד השיכון, כיום ממתנינים יותר מ-6,000 אזרחים לקבלת דירה שהובטחה להם. בנוסף, קרוב ל-30 אלף אזרחים ממתנינים לבירור מצבם ולטיפול בבקשתם. פעילי פורום הדיור הציבורי מחו במהלך ישיבת הוועדה. הפעילים הביעו זעם על גרירת הרגליים המכוונת של הממשלה, שנועדה לייאש את הזכאים לדיור ציבורי. "התברורות הממשלה נעשית מתוך אידיאולוגיה ואמונה כי דיור איננו צורך בסיסי", אמר יו"ר פורום הדיור הציבורי דני גיגי. "משרדי השיכון והאוצר מודעים למשאבים התקציביים הזמינים להם, אך מתעקשים שלא להשתמש בהם לרכש. בעבר דרשנו שייבנו דירות חדשות, אך הממשלה התעקשה שאין בכוונתה לבנותן, אלא רק לרכוש אותן. כעת נודע לנו שגם אין בכוונתה לרכוש".

משחק הכיסאות המוסיקליים בממשלת הימין השוקעת לא מבשר מאומה עבור הצעירים הזועמים (בתחילת השבוע החריבה המטרה את רוב מאהלי המחאה ברחבי הארץ), או עבור רבבות האזרחים הממתנינים לדיור הציבורי המגיע להם. לראש הממשלה החליפי, כמו גם לזה היוצא, מעולם לא הייתה כל כוונה לגבש פתרונות דיור. בינתיים, חוגגים הקבלנים וששת הבנקים הגדולים על חשבון השכירים.

"אין גבול להתעללות משרד השיכון בראשות השר זאב אלקין בציבור הישראלי. שעה שעשרות אלפי משפחות ממתנינות לקורת גג הוגנת ויציבה, מחזיקים משרד השיכון ועמידר בדירות שקנו בכספי ציבור מבלי לאכלס אותן" - כך חשף השבוע (27.6) פורום הדיור הציבורי.

"לאחרונה גילינו כי משרד השיכון מחזיק ב-500 מיליון שקלים המיועדים לרכישת דירות נוספות, אולם הם אינם מנוצלים. מסתבר שגם את המשאבים התקציביים הקיימים מנסים מקבלי ההחלטות 'להעלים', במקום להקצותם לטיפול בממתנינים לדיור ציבורי", הדגישו הפעילים.

בישיבת וועדת הכלכלה של הכנסת בשבוע שעבר (20.6), נחשף כי משרד השיכון כלל לא התכוון

אין גאווה בצבא כובש

"שר הביטחון בני גנץ ביקר במכינת 'רות' מבית ארגון 'איגי', אשר הוקמה בשנה שעברה בתמיכת משרד הביטחון ובהחלטת שר הביטחון. במהלך הביקור, קיים גנץ שיחה עם חברי הצוות ועם החניכים במכינה הקדם צבאית הלהט"בית הראשונה המוכרת על ידי משרד הביטחון. בדבריו אמר גנץ כי הוא 'גאה לראות את הנערים העומדים בפני גיוס. זה"ל הוא צבא העם, ואנחנו כמערכת עושים הכל כדי שכל אחת ואחד ירגישו שזה"ל מספק להם את צורכיהם, ושהם יכולים לבצע שירות משמעותי".

אלעד הומינר, אתר "כיפה", 16.6

האיש ששאל "איפה הכסף" ומצא אותו בארנקו

"ההחלטה של השר יאיר לפיד להתנגד להצעת החוק לשקיפות ההון של הפוליטיקאים לא מפתיעה אותי בכלל. כבר כשפרסם לפיד ב-2008 את מאמרו 'חקירות קרטיה', ותקף את מאמצי הפרקליטות לחקור ולהרשיע את ראש הממשלה דאז אהוד אולמרט, הבנתי כי הוא נמצא עמוק בהון שלטון ובקירבה לטייקונים ולמיליונרים. אבל קהל הבוחרים שלו סולח לו, כי הוא האלטרנטיבה לפשיזם של ביבי נתניהו. לפיד יצא עם המצע שלו נגד שחיתות, אבל להערכתו זה לא נובע מאמונה עמוקה בטוהר המידות, אלא מכך שדגל המאבק בשחיתות נתפש בעיניו כאטרקטיבי. תדמיתו כפוליטיקאי ישר ולא פופוליסטי מאפשרת לו לאמץ מדיניות ניאור-ליברלית".

ד"ר דורון נבות מאוני' חיפה, "דה מרקר", 19.6

אפילו בדרא"פ לא היה כך: אפרטהייד הכבישים

"בעקבות המצב הביטחוני המתוח בחודשים האחרונים, דורש ראש עיריית מעלה אדומים בני כשריאל משרי הממשלה ליצור הפרדה בין נוסעים פלסטינים לישראלים כדי למנוע חיכוכים ואפשרויות לפגיעה ביהודים".

שילה פריד, "מקור ראשון", 20.6

ממשלת ה-אין שינוי

"בצל המחדלים המתמשכים של המדינה בפיתוח דיור ציבורי ואחזקתו, ותוך הפרת חובותיהן של ממשלות רבות לספק קורת גג לאלפי משפחות זכאיות שממתינות שנים לדיור ציבורי – בישרה 'ממשלת השינוי' בנובמבר האחרון על תקציב עתק של כ-2 מיליארד ש"ח שהוקצה לרכישת כ-1,700 דירות חדשות. אלא שכעת, כמעט שנה מאז גובשו ההסכמות על התקציב המיועד, וכשמונה חודשים מאז אושר חוק ההסדרים שאמור היה להביא לרכישת הדירות – מצביעים נתוני משרד השיכון על כך שנרכשו כ-80 דירות בלבד. את התשובות לפער הדרמטי שבין 1,700 הדירות שהבטיחה הממשלה לבין התוצאות בשטח, נדרש לתת משרד השיכון בדיון בוועדת הכלכלה".

עדי כהן, "דה מרקר", 21.6

משטרת חסמב"ה - חבורת סוד מוחלט בהחלט

"נתוני האזנות הסתר לשנת 2021, שהעבירה המשטרה לכנסת בחודש ינואר וטרם נערך לגביהם דיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט, אינם כוללים פירוט של הבקשות והאישורים להאזנות סתר מסוג תקשורת בין מחשבים - צוים סודיים לשימוש ברוגלות כדוגמת תוכנת 'פגסוס'. במשטרה ובמשרד לביטחון הפנים סירבו להשיב לשאלה מדוע לא נדרשו חברי הכנסת להגביל את שימוש המשטרה ברוגלות, גם לאחר חשיפתו בתחקיר. במשטרה ובמשרד לביטחון פנים סירבו להבהיר מכוח איזה חוק או תקנה הוחלט שלא להציג בפני ועדת חוק ומשפט את הנתונים".

צבי זרחיה ותומר גונן, "כלכליסט", 20.6

דברים בשם אומרם

האקדמיה הניאו-ליברלית בפעולה (א')

"כאשר אדם תורם 50 מיליון דולר למוסד ומבקש ממך, יחד עם אחרים, לחתום על מכתב — אני לא רואה בן אדם הגון שלא עושה את זה'. כך אמר בשבוע שעבר נשיא אוניברסיטת תל אביב, פרופ' אריאל פורת, בנוגע למכתב שקרא לארה"ב שלא לפגוע כלכלית באוליגרך הרוסי-ישראלי רומן אברמוביץ'. פורת, שאמר את הדברים בדיון סגור של סנאט האוניברסיטה, גם מתח ביקורת קשה על החלטת בריטניה להטיל סנקציות על אברמוביץ' ועל אנשי עסקים רוסים אחרים בשל פלישת רוסיה לאוקראינה, והגדיר אותה 'גישה פופוליסטית מוזרה ביותר'. במכתב, שנשלח בפברואר לשגריר ארה"ב בישראל טום ניידס, ביקש פורת, לצד שישה ראשי מוסדות אחרים שנהנו בעבר מתרומותיו של אברמוביץ', למנוע הטלת סנקציות על המיליארדר, שנחשב מקורב לפוטין".

אור קשתי, "הארץ", 16.6

האקדמיה הניאו-ליברלית בפעולה (ב')

"אני לא חושש מכך שהתעשייה תשתלט על המוסדות האקדמיים - כך אמר נשיא הטכניון, פרופ' אורי סיון. לדברי סיון, 'ההפרדה המסורתית בין תעשייה לאקדמיה נעשתה מטושטשת. לא רק בגלל שעושים מחקר גם בתעשייה, ובמקביל לאקדמיה, אלא גם משום שאנשי התעשייה משתלבים בהוראה. בנינו תוכנית אסטרטגית לטכניון והמרכיב המרכזי שם עסק בהשתלבות באקדמיסטם החדש והדינמי הזה. החלטנו שלא להגביה את החומות, אלא להנמיך אותן".

עומר כרמון, "דה מרקר", 15.6

מכתבים

למערכת

ענישה קולקטיבית ומזיקה

בקואליציית בנט-לפיד הציעו לאחרונה לעצור תקציבים המיועדים לכפר ג'סר א-זרקא. זאת בתגובה להצבעתם של שני חברי כנסת מרע"מ נגד הממשלה. מניעת סיוע מאחת מהרשויות המקומיות העניות בישראל היא עונש קולקטיבי השוחק את תנאי חייהם של תושביו. ישובים אחרים לא נפגעו. ההחלטה אווילית, זדונית ומעידה על האתנוקרטיה הגוברת בישראל. זו פגיעה ישירה בקבוצת אזרחים שרוב חבריה חיים מתחת לקו העוני. הענישה על לא עוול בכפם רק מגבירה ומרחיבה את הקיפוח ואת העוינות. תוצאותיה השליליות של מדיניות הרסנית זו יפגעו בכולנו.

דן יהב, ת"א-יפ"ו

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפ"ו 6126102

מאיימים על השכירים כדי למנוע תוספות האוצר: שכר העובדים גורם לאינפלציה

נהגי החבורה ציבורית מפגינים בירושלים (צילום: כוח לעובדים)

המדינה בפחות מ-169 מיליארד שקלים מתוך 188 מיליארד שקלים שהוקצו במקור. מדובר בפער של כמעט 20 מיליארד שקלים אותם לא ניצלו משרדי הממשלה האזרחיים מתחילת השנה.

גרדוס התייחס לעודף התקציבי ואמר: "כולם רוצים לחלק את ההכנסות. יפה (בן דוד, יו"ר הסתדרות המורים), ארנון (בר דוד, יו"ר ההסתדרות), ובנק ישראל. אבל צריך לזכור שכבר אכלנו ושתינו - התחלנו לאכול ולשתות על חשבון הילדים שלנו. אני לא אומר שצריך לנקוט במדיניות צנע ובקיצוצים, אבל צריך לנקוט במדיניות אחראית".

... והשוטרת הטובה

שירה גרינברג, הכלכלנית הראשית במשרד האוצר, נשאה גם היא דברים בכנס לכלכלה וחברה. למרבה הפלא ציינה גרינברג כי: "אנחנו ניצבים בפני התאוששות כלכלית מאוד יפה ומהירה. כשאנחנו מביטים בנתונים תוך השוואה בינלאומית - סיימנו את שנת 2021 בצמיחה יפה מאוד. אנחנו בולטים לטובה בין מדינות העולם. הכלכלה הישראלית חזקה וצומחת בקצב מסחרר".

עוד הוסיפה: "דובר רבות על העלייה המשמעותית בהכנסות המדינה. ההכנסה ממסים בין השנים 2019 - 2021 מציגה גידול פנומנלי. לא היה קצב גידול כזה ב-30 השנים האחרונות, זה משהו יוצא דופן".

אך אל דאגה: פרוטה שחוקה מן העודף התקציבי לא תגיע לכיסי העובדים. לפרופ' מישל סטרבצ'ינסקי, מנהל חטיבת המחקר בבנק ישראל, ברור למה צריך לשמש העודף המשמעותי שהצטבר בקופה הציבורית: "אנחנו מציעים לשמור את הכספים הללו בצד, בקרן, ואלה יישמרו בקופת גיבוי להקטנת החוב. במקביל, יאפשרו הכספים לתכנן השקעות חדשות: בסיכום אופטיים, באנרגיות מתחדשות ובפרויקטים של תשתיות תחבורה ציבורית". לדידו של הפרופסור לכלכלה, יש לדאוג ראשית לבנקים הזרים מהם לווה ישראל, ולאחר מכן להבטיח את הגדלת רווחי בעלי ההון... ולמי לא יופנה העודף שנצבר באוצר? לעובדים, כמובן.

נמרוד עובד

מזה עשרות שנים ניסו כלכלנים בורגניים להבין את חוקיות האינפלציה. מאמצייהם ניכרו ביתר שאת במהלך השנה האחרונה, בה נרשמה עליה מהירה ביוקר המחיה ברחבי העולם. חרף הקושי, במשרד האוצר פיצחו את החידה: הממונה על התקציבים במשרד האוצר, יוגב גרדוס, הזהיר בשבוע שעבר (21.6) מפני סכנות האינפלציה בישראל, והביע חשש מפני זינוק מחירים בשל הסכמי השכר (שטרם נחתמו): "כולנו יושבים על חבית חומר נפץ שהיא האינפלציה, ואני חושש שהגפרור שעלול להדליק את הכל הוא הסכמי השכר". את הדברים אמר בכנס אלי הורביץ לכלכלה וחברה (לשעבר כנס קיסריה), הידוע ככנס ההון והשלטון השנתי של המכון הישראלי לדמוקרטיה.

גרדוס הוסיף וטען כי "קיים קשר ישיר בין הסכמי השכר לאינפלציה. ההסכמים ישפיעו על תעריפי החשמל, המים והתחבורה הציבורית. במידה ששכר המינימום יעלה, לא תהיה זו הפתעה כשוועדת המחירים תדרוש לעדכן את מחירי המוצרים". הפלא ופלא - הפקיד הבכיר מאיים על העובדים כי אם יתמידו בדרישות השכר, יפעלו בעלי ההון לשחיקת תנאי עבודתם ולהעלאת המחירים.

בניגוד לעמדה הרווחת לפיה האינפלציה בישראל מתונה יחסית, טען גרדוס, כי בניכוי מחירי האנרגיה, זו למעשה גבוהה יותר, והוסיף: "מחקר שערכנו באוצר העלה שעדיין שקיים פער לא גדול בין האינפלציה בישראל לבין האינפלציה באירופה. אולם קיים חשש שהפער ילך ויצטמצם". אלא שגרדוס "שכח" לציין כי מחירי הצריכה והדירור בישראל גבוהים משמעותית מאשר באירופה, וזאת מבלי להביא בחשבון את ההתפרצות האינפלציונית בחודשים האחרונים. על פי נתונים שפרסם הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (OECD) בסוף 2021, מחיר סל מוצרים העולה בממוצע במדינות הקפיטליסטיות הגדולות (ובהן בריטניה וצרפת) 100 דולר, יעלה 140 דולר בישראל!

השוטר הרע...

דבריו של גרדוס נועדו להשפיע על דעת השכירים, התומכים על פי רוב בדרישות השכר של ארגוני העובדים ובהם הסתדרות המורים, ארגון המורים ועובדי התחבורה הציבורית. הסכמי המסגרת במגזר הציבורי טרם נחתמו (ההסתדרות אינה ממהרת לפעול על רקע נפילת עסקת החבילה הכושלת), והם נידונים במשא ומתן ממושך. שר האוצר, אביגדור ליברמן, הגזים כהרגלו באמירה כי עלות כל דרישות השכר של העובדים מצטברות לכדי 41 מיליארד שקלים. לכך השיב גרדוס: "גם הוא לא מודע לכל הפרטים. קיימים נתונים שטרם הגיעו אליו. המספר שאליה התייחס ליברמן מכסה רק את המגזר הציבורי, אבל קיימות דרישות גם במגזר הפרטי". אלא שדבריו של אביר בעלי ההון גרדוס סותרים עובדה ברורה אחת: ישנו עודף גדול בהכנסות המדינה ממסים.

בעת אישור תקציב המדינה, נקבעה תקרת הוצאה בסך 425 מיליארד שקלים, לא כולל תוספת בסך 16 מיליארד שקלים שהוקצו עבור התמודדות עם נזקי משבר הקורונה. בפועל, מחזיק האוצר עודף הכנסות כבר תקופה ארוכה. עד מאי השתמש

פלסטיני בן 16 נהרג מירי כוחות הכיבוש

שלושה פלסטינים נהרגו במהלך החודש האחרון מירי חיילים, שניים מהם קטינים. השבוע (24.6) נורה נער פלסטיני בן 16 למוות בסמוך לכפר סילוואד בקרבת רמאללה – כך מסרה סוכנות הידיעות הפלסטינית ואפא. דובר צה"ל תירץ את הירי בחשד בידידי אבנים לעבר כביש 60. על פי דיווח ואפא, החיילים עצרו את עבדאללה מוחמד חמאד לאחר שנורה למוות. תושבים בסילוואד העידו כי לאחר הירי פונה הנער למקום לא ידוע. ההודעה על מותו נמסרה למחרת.

בחודש שעבר ירה צה"ל למוות בנער פלסטיני בן 15. זאת במהלך עימותים בכפר אל-ח'דר שבקרבת בית לחם. משרד הבריאות הפלסטיני מסר כי ההרוג הוא מוחמד גנים, תושב הכפר זיר. מוחמד נפגע באורח אנוש מירי חי בצווארו ובגבו, ומותו נקבע כעבור זמן קצר.

בשבוע שעבר ירו חיילי צה"ל למוות בביל אחמד סלים גאנם, פועל בניין ותושב כפר סרה הסמוך לשכם, בעת ששהה בקרבת גדר ההפרדה. הצבא מסר כי הכוחות ירו בו לאחר שהשחית את גדר ההפרדה בניסיון לחצות לשטח ישראל. גאנם, בן 53 במוותו, עבד בישראל והותיר אחריו ארבעה ילדים. על פי נתונים שפרסמה אתמול נציבות זכויות האדם של האו"ם, מתחילת 2022 נהרגו מירי חיילי הכיבוש 58 פלסטינים, מתוכם 13 קטינים.

נציגי השב"כ נעדרו מדיון בנושא עינויים

נציגי השב"כ סרבו להגיע לישיבת הוועדה לקידום מעמד האישה שנערכה השבוע (27.6) בכנסת. הדיון הוקדש לציון היום הבינלאומי לתמיכה בקורבנות עינויים. יו"ר הוועדה, ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש – הרשימה המשותפת) הבהירה, כי נציגי השב"כ אישרו תחילה את הגעתם לדיון, אך לבסוף נעדרו ממנו בטענה שהוא לא חסוי. "הם ידעו מראש שהדיון לא יהיה חסוי, ומעולם לא ביקשו לנהלו ככזה. ניכר כי השב"כ מתאמץ להסתיר את דרכיו האפלות", הוסיפה.

על רקע ההחלטה בדבר פיזור הכנסת, פתחה יו"ר הוועדה ואמרה: "לא רציתי שהדיון היום יהיה האחרון. קיימות סוגיות רבות שיש לדון בהן, ואנחנו מוכרחות לקצר תהליכים. הדיון היום מוקדש לנושא העינויים ולשימוש לא חוקי בכוח בחקירות, לפי הנאמר באמנות הבינלאומיות. בתוך כך, נתמקד בהטרדות ובפגיעות מיניות כלפי הנחקרים".

מנכ"לית הוועד נגד עינויים, עו"ד טל שטיינר, הוסיפה: "היעדרות נציגי השב"כ ממחישה את ההשתקה שמבצעת המדינה. אנו ניצבות בפני תופעה: רק בתקופה האחרונה אספנו שבעה מקרים של הטרדות מיניות קשות בחדרי חקירות, הכוללות קרבה פיזית מאימת ואמירות מיניות משפילות ומזלזלות. התנהלה גם חקירה פלילית בחשד לאונס אך התיק נסגר. כרגע יש אפס חקירות ואפס כתבי אישום. אפילו במפרץ גואנטנמו מתעדים חקירות. מקרי אלימות מינית הם מקרים של מילה מול מילה, וכל ראייה היא חיונית".

לקראת פיזור הכנסת בתמיכת המשותפת

מליאת הכנסת אישרה בקריאה ראשונה (28.6) את הצעת החוק לפיזור הכנסת ה-24. בתום שעות ארוכות של דיונים, הגיעו הקואליציה והאופוזיציה להסכמה בדבר הפיזור. הצעת החוק עברה בתמיכת 53 חברי כנסת, בהם חברי הרשימה המשותפת, ללא מתנגדים וללא נמנעים. בהצעה נקבע כי התאריכים האפשריים לבחירות הם 25 באוקטובר ו-1 בנובמבר. הצדדים סיכמו כי החוק לאיסור על נאשם בפלילים לכהן כראש ממשלה לא יקודם בכנסת הנוכחית.

יו"ר הרשימה המשותפת ח"כ איימן עודה (חד"ש) הגיש גם הוא הצעת חוק לפיזור הכנסת. בדיון שקדם להצבעה נאם ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת): "כשהממשלה נגד העם, העם נגד הממשלה. מעמד העובדים התעורר ויצא למחאה – עובדי החינוך, הצוותים רפואיים, נהגי התחבורה הציבורית ושוכרי הדירות מוחים כולם ברחובות. הגיעה השעה לשינוי אמיתי – המתת חסד של הכלכלה הניאו-ליברלית והחלפתה בכלכלה המציבה את הרווחה כמטרה על פני רווח; מדיניות המקדשת את האדם ולא את האדמה, את הזכויות ולא את זכויות היתר".

סוגייה נוספת העומדת על סדר יומה של הממשלה היוצאת היא "חוק המטרו". מטרת החוק להסדיר תשתית משפטית עבור הקמת מערכת רכבות תחתיות שתחבר בין ערי המרכז. פרויקט הענק יספק אלטרנטיבה יעילה, אקולוגית ונגישה לשימוש ברכב הפרטי, ועשוי לפתור את בעיית עומסי התנועה הכבדים באיזור. הרשימה המשותפת הבהירה כי תתמוך בחוק.

עם זאת, נותרו כמה הצעות חוק מחוץ לסדר יום המליאה. ביניהן – שתי הצעות חוק שיוזמה יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה, ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש – הרשימה המשותפת): הצעת החוק לפיקוח אלקטרוני על אדם שהוצא נגדו צו הגנה, והצעת חוק להרחבת התיישנות על עבירות מין נגד קטינים. הראשונה ביקשה להסדיר מדיניות פיקוח אלקטרוני אחר מורשעים באליומות, אותם הגדיר בית המשפט כמסוכנים. השנייה הציעה להאריך את התקופה במהלכה ניתן להגיש תביעה אזרחית נגד הפוגע, ובכך לאפשר לנפגעי עבירות מין שהיו קטינים בעת הפגיעה להשיג צדק.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לנסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

כרזה שהופצה בשכונת חרדית (צילום: האגודה לזכויות האזרח)

המחיר הכבד שגובה הדרת הנשים

ולשירותים הרפואיים. מדובר במגמה פוליטית, והיא אינה נגזרת של מסורת או של מערכת מנהגים.

ח"כ תומא-סלימאן דיווחה למשתתפי הדיון לגבי סיור שערכה בבית שמש במסגרת פעילות הוועדה: "שם הבנתי עד כמה עשויה ההדרה להיות מעליבה. אני לא מצליחה להבין, מדוע משלט עליו כתוב: 'מרכז לבריאות האישה' צריך למחוק את המילה 'אישה'? חייבים לדבר על תופעה רחבה, החוצה את גבולות בית שמש. אינני מבינה מדוע נדרשות נשים להיות נפרדות באירועים תרבותיים ובלוויות. כשאבידתי את אבא שלי, היה מובן מאליו שאסור לנשים ללכת אחר הארון. עד היום אני חשה מועקה שלא ליוויתי אותו בדרכו האחרונה. ההפרדה וההדרה גובות מהנשים מחיר פנימי כבד."

על סקרים מצונזרים ו"הפרדה בהסכמה"

יועצת מנכ"לית הרשות לקידום מעמד האישה, עו"ד סיגל אבנון סוויצקי, הבהירה: "מדו"ח שגיבשנו עלה קושי בהגדרה מהי הדרת נשים. הרשות אף ערכה סקר שמראה זאת, אולם הנציבות צינזרה אותו בטענה שהוא מכיל שאלות מוטות. אנו מקוות לפרסם את הדו"ח כבר בשנה הנוכחית."

יו"ר הוועדה שאלה: "האם הגעתן להסכמות מול הנציבות בנוגע לשאלות המוטות?" על כך השיבה עו"ד אבנון: "בלי השאלות אותן הגדירה הנציבות כשנויות במחלוקת, לא נוכל לפרסם נתונים מובהקים. לטעמנו, הסקר המצונזר לא מאפשר להפיק לקחים והמלצות. יש לגבש מנגנון לאיסוף הנתונים ולהפקת הדו"ח באופן עקבי. קשה לראות היכן חלה התקדמות והיכן לא, כאשר מבנה הסקר משתנה משנה לשנה." לדברי מנהלת המרכז הרפורמי לדת ומדינה אורלי ארז לחובסקי: "הדרת נשים היא תופעה פסולה שהחלה לפני שנים רבות, ואינה דרישה שרוב הציבור החרדי תומך בה. יש נטייה לשמוע ולהתייחס רק לקולות קיצוניים. לא ייתכן מצב בו יהיו במדינה רחובות שלא אוכל להסתובב בהם."

ח"כ משה אבוטבול (ש"ס), בעבר ראש עיריית בית שמש העיד: "אני נגד הדרה אבל קיימת הדרה בהסכמה. נשים חרדיות רוצות שיעמידו לרשותן בריכות שחייה נפרדות ואין לראות בכך הדרה". לדברי ח"כ יצחק פינדרוס (יהדות התורה): "כל העמותות שפונות לבג"צ מונעות מ-20 אחוזים מהאוכלוסייה לנהל את חייהם במובן הפשוט ביותר - וזה דבר שלא מתקבל על הדעת."

הוועדה לקידום מעמד האישה קיימה בשבוע שעבר (20.6) דיון מיוחד בתופעה של הדרת הנשים מהמרחב הציבורי. בדיון השתתפו, בין השאר, השרה להגנת הסביבה תמר זנדברג והמשנה ליועץ המשפטי לממשלה ד"ר גיל לימון. את הדיון פתח יו"ר הוועדה ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש) - הרשימה המשותפת): "הנושא בעל חשיבות רבה. אך בשנים האחרונות אנו עדות רק להתפתחויות שליליות, והיחס המפלה כלפי נשים גובר."

המאבק בהפרדת הנשים במרחב הציבורי

במהלך הדיון הציג ד"ר לימון מסקנות שעלו מדו"ח שחיבר בשיתוף עם משרדי ממשלה וגופי חברה אזרחית: "סוכם מול עיריית בית שמש על מספר צעדים שיעזרו להתמודד עם תופעת 'שלטי הצניעות'. העירייה תתקין ברחבי העיר מצלמות ותחבר אותן לתחנת המשטרה המקומית. המצלמות ישמשו לאכיפה, ויעזרו לכוחות שיטור עירוני לפעול בתדירות גבוהה במקומות מועדים לפורענות, ובמקומות בהם מרבית פורעי חוק להשחית שלטים המציגים פני נשים. בנוסף, תשקול העירייה להשתמש בחומרים דוחי צבע."

יו"ר הוועדה שאלה את ד"ר לימון אילו מבין המסקנות שציין מומשו בפועל, ולכך השיב: "הרושם שלנו הוא שיש התקדמות, אם כי ייתכן שהיא אינה ההתקדמות לה ציפינו". לימון התייחס לשאלת הלימודים האקדמיים וההכשרות המקצועיות המופרדות, וציין כי אלה נושאים מורכבים מבחינה משפטית: "יש מקרים בהם ההפרדה מותרת. בנסיבות מסוימות ניתן לקיים הפרדה מגדרית באקדמיה, כל עוד היא מצומצמת למינימום הנדרש וכל עוד היא לא זולגת למקומות אסורים". לכך השיבה ח"כ תומא סלימאן: "במציאות התופעה לא מצומצמת והיא זולגת למקומות שערורייתיים."

השרה זנדברג הוסיפה, כי "תופעת הדרת הנשים וההפרדה המגדרית זאת הולכת ומתרחבת. היא חלק ממגמת הקצנה החותרת להגביל את נוכחותנו כנשים ואת הווייתנו במרחב הציבורי והאנושי. זו פגיעה חמורה בכבוד האדם. 'אדם' זה גם אישה, ונשים הן שוות זכויות. לא ניתן להכתוב עבורנו היכן נדרוך וכיצד עלינו להתנהג מעצם היותנו נשים. אם יש מישהו שעצם נוכחותי במרחב הציבורי והפוליטי מפריעה לו - הוא מוזמן להתכבד ולהחיל את ההפרעה שלו על עצמו. בשנים האחרונות החלה במדינת ישראל תנועה נגדית לקידמה. מגמה זו מתרחבת למוסדות הלימוד, לקורסי הנהיגה המונעת

ח"כ עופר כסיף, מראשי מק"י בהפגנת סולידריות עם תושבי מסאפר-יטא, 15 במאי 2022 (צילום: אקטיביסטילס)

נשלמה סדרת המפגשים של מק"י בנושא הכיבוש אופק הסוגיה הפלסטינית כיום

הדרך הנכונה והמהירה לסיום הכיבוש היא שתי מדינות על בסיס גבולות 1967.

ברכה: פתרון מדינה אחת אינו ריאליסטי

יו"ר ועדת המעקב וח"כ לשעבר (חד"ש) מוחמד ברכה השיב לדברי רפפורט: "האינסטיטוט הראשוני של קומוניסטים צריך לכוון אותם לעבר מדינה אחת דמוקרטית, ללא משתני שייכות לאומיים או דתיים. אנשים הנמצאים ביחידה גיאוגרפית אחת צריכים לחיות יחד. עם זאת, בעולם הקומוניסטי חשבו בזמנו אחרת - כי יש להקים מדינה יהודית בצד מדינה ערבית".

עוד אמר: "מהנכבה ועד לשנות ה-60, אז קם אש"ף, לא היה עיסוק בשאלה הלאומית הפלסטינית. הקמת אש"ף החזירה את השאלה הפלסטינית לשולחן, וגם תחמה אותה בגבולות לאומיים ופוליטיים. אנחנו מדברים על פתרון שתי המדינות, ולא על שתי מדינות לשני עמים. ההבחנה חשובה בשל הנטייה לסלף את דברינו: אנחנו לא צריכים להרגיש שום בושה מדרישת זכות השיבה המגיעה לנו. היום אנחנו רואים מגמה מאוד מסוכנת של פאשיזם וגזענות בישראל".

בסיכום אמר: "לאורך השנים ראינו הרבה מזימות של הציונות, אבל מעולם לא ראינו נכונות לנסות את פתרון שתי המדינות. פתרון של מדינה אחת הוא לא ריאליסטי - התנועה הציונית לא תוותר על המפעל שלה, וקל לה יותר לקבל מדינה פלסטינית בצדה".

המפגשים חידדו את ההבנה, כי בעשורים האחרונים, וביתר שאת מאז עליית בנימין נתניהו לשלטון ב-2009, שיח השלום ורעיון שתי המדינות חוו דעיכה. בשיח הפוליטי הנוכחי בישראל רווחים מונחים כגון "ניהול הסכסוך" ו"צמצום הסכסוך". שלושת מפגשי סמינר מק"י בנושא הכיבוש רעננו את שיח שתי המדינות ואת שיח השלום. חיוני להשיב את השיח הציבורי לפסי ההידברות בין הישראלים לפלסטינים, ובכך לקדם את הרעיון היחיד שבאפשרותו להבטיח שלום בר קיימא: הקמת מדינה פלסטינית עצמאית שבירתה מזרח ירושלים בצד ישראל.

במהלך חודש יוני קיים הוועד המרכזי של מק"י סדרת מפגשים בנושא הכיבוש והאופק הפוליטי לפתרון הסוגיה הפלסטינית. המפגש האחרון בסדרה התקיים בשבוע שעבר (22.6) במשרדי חד"ש בחיפה. הדיון נפתח בהרצאתו של העיתונאי העצמאי מירון רפפורט, שהציג את יוזמת "ארץ לכולם" בה הוא חבר.

רפפורט אמר בהרצאה: "נקודת המוצא של יוזמת 'ארץ לכולם' היא כי בין הירדן לים חיים שני עמים ושתי קבוצות לאומיות. רעיון ההפרדה שיצרו שיחות אוסלו גרם נזק - הדבר נוגד כל רעיון של שותפות וקירבה". עוד הוסיף: "אנחנו ארגון שתומך לא במדינה אחת, אלא בשתי מדינות, ואנחנו מאמינים שזה הפתרון הנכון. אולם לי אישית אין כל פחד ממדינה אחת, וכך גם להרבה פלסטינים בגדה המערבית ובגולה. עם זאת,

נציבות האו"ם קבעה: אבו עאקלה נהרגה מירי חיילים

נציבות זכויות האדם של האו"ם הודיעה (24.6) כי עיתונאית אל-ג'זירה שירין אבו עאקלה נהרגה מירי חיילי הכיבוש בג'נין, זאת לאחר תחקיר שערכה. על פי ממצאי התחקיר, "לא נמצא מידע המעיד על פעילות של חמושים פלסטינים" בקרבת אבו עאקלה. מסקנה זו סותרת את מסקנות הביניים של תחקיר צה"ל, לפיהן לא ניתן היה לקבוע האם העיתונאית נורתה בידי החיילים או בידי הפלסטינים. הנציבה העליונה ונשיאת צ"לה לשעבר מישל בצ'לט קראה לרשויות בישראל לפתוח בחקירה פלילית.

אבו עאקלה נורתה למוות ב-11 במאי בפאתי ג'נין, בעת שערכו חיילי הכיבוש מעצרים בתחום מחנה הפליטים. לפי תחקיר הנציבות, מכיוון כוחות הביטחון הישראליים נורו כדורים בודדים במכוון לעבר העיתונאים. התחקיר כלל תמונות וסרטונים מהזירה. לפי הנציבות, כוחות הכיבוש הרגו 58 פלסטינים בגדה מתחילת השנה, בהם 13 ילדים.

המאבק בהון מתארגן סביב העובדים

יונק צ'יבר, מעמד העובדים חיוני למאבק באליטה (צילום: "סולידר")

נותר בעינו וממשיך להפעיל לחץ על המחוקקים. ייתכן שיידרשו בעלי ההון לפעול במידת זהירות, אולם נותר בידיהם מספיק כוח להגביל עד מאוד את היקף הרפורמות המוצעות. לכן, יכולתן של ההתארגנויות האלקטורליות לקדם מדיניות ציבורית מוגבלת לתחומים שאינם מאיימים על ההון - מצב המותר רבים מהנושאים המשמעותיים מחוץ לשיח.

ובכל זאת, אין בכוונתי להשמיץ התגייסות אלקטורליות. בעידן הנוכחי, בו תנועת העובדים העולמית כל כך חלשה וחסרת רוח קרב, בכוחה של התגייסות דמוקרטית, רדיקלית ואנרגטית לזרז התארגנויות עובדים. איחוד הציבור סביב נושאים פרוגרסיביים עשוי לנטרל את תחושת הבידוד והדמורליזציה המקרקעת את תנועת העבודה.

כאשר ירגישו איגודי העובדים כי הציבור עומד לצדם, הם יהיו נכונים להמשיך במאבק העיקש להשגת זכויותיהם. באקלים פוליטי כזה, יבינו המעסיקים כי הם חייבים לנהל משא ומתן, או לכל הפחות לרכך את התנגדותם לדרישות העובדים. תהליך זה מתחולל במיוחד במגזר הציבורי. במשך שנים הסיתו מעסיקים את הציבור נגד מורים, נגד עובדי תחבורה, נגד עובדי דואר וכו'. בעלי ההון המצוידים בתקשורת הציגו איגודי עובדים כטפילים הדואגים לאינטרסים צרים על חשבון הציבור. אולם, כאשר הציבור עצמו דורש הקצאת משאבים עבור בתי ספר או תחבורה ציבורית, איגודי העובדים המגובים לא נתעיים לאתגר את מעסיקיהם.

החתימה למפלת הניאו-ליברליזם

למרות שהדרך לרפורמות מתקדמות עוברת דרך תנועת העובדים, היא לא חייבת להתחיל שם. את המאבק עשויות להניעו תנועות רחבות וכוללות המסוגלות לאתגר את חלוקת הכוח והמשאבים הקיימת.

שאפתנות זו משותפת לרבות מהתנועות הגדולות שהתגבשו לאחרונה ברחבי העולם – "לכבוש את וול סטריט", האביב הערבי והקמפיינים של ברני סנדרס וג'רמי קורבין. התארגנויות אלה לא התבססו תחילה בתנועת העובדים. עם זאת, כל אחת מהן הייתה משמעותית בהנעת התרבות הפוליטית ובחיזוק המורל והשאפתנות הציבורית. זאת ועוד, כל אחת מהן יצרה שיתופי פעולה עם תנועת העובדים. התנועות הדמוקרטיות תורמות לתחושה קולקטיבית שהלילה האפל של הניאו-ליברליזם עשוי להסתיים בקרוב.

תרגמה מאנגלית: עדן לומרמן

ב-2018 השיק המגזין הסוציאליסטי האמריקאי "ג'קובין" סדרת חיבורים פוליטיים ורעיוניים תחת הכותרת: "הא-ב' של הקפיטליזם". "זו הדרך" מביא לקוראיו את סיכום החיבור האחרון בסדרה – "קפיטליזם והמדינה" מאת הסוציולוג המרקסיסט ויוק צ'יבר (אונ' ניו-יורק). תרגומו לעברית של החיבור המלא יפורסם באתר "זו הדרך". בקרוב תתקיים סדרת מפגשים בקריאת הטקסטים של צ'יבר (ר' עמ' 10).

המדינה הקפיטליסטית איננה וגם לא יכולה להיות ניטרלית מבחינה פוליטית. היא לעולם לא תעטה את דמותה המפורסמת של הגברת זדק, משום שאין באפשרותה לשקול דרישות שמקורן במישורים שונים על מאזני מוסר. עצם מבנה המדינה הקפיטליסטית מבטיח כי היא תמיד תהיה מוטה לעבר בעלי ההון. להטיה זו, המקועקעת בלב ליבה, השלכה פוליטית חשובה מאוד: כל עוד לא יתייצב כוח מאורגן מול ההגמוניה במדינות הקפיטליסטיות, ימשיך השלטון בהן להעמיק את אי-השוויון הקיים, ולא ינסה לצמצם אותו. המדינה הקפיטליסטית תמשיך להגן על כוחה ועל זכויות יתר עבור מעטים, במקום לנסות לנטרל אותן; היא תציב מכשולים בדרך לרפורמה לתועלת החברה, במקום להקל על דרכה.

נקודות התורפה של המדינה הקפיטליסטית

כדי לרתום את כוח המדינה למטרות מתקדמות, דרושה התנגדות פעילה המודעת לערכים ולאינטרסים של ההון. מעמד הפועלים הוא הכוח הבולט והחשוב ביותר בהתנגדות זו עקב מיקומו בלב ליבה של המערכת הקפיטליסטית. נשאלת שאלה: האם תנועת עובדים מגויסת היא הדרך היחידה להניע את המדינה לכיוון מתקדם יותר? האין באפשרותן של תנועות המוניות גדולות להניע מאבק בלא שיתוף תנועת העובדים כגורם מרכזי? בעבר הקרוב התרחשו גיוסים משמעותיים סביב מסעות בחירות דוגמת הקמפיינים של הסנטור ברני סנדרס בארה"ב ומנהיג הלייבור לשעבר ג'רמי קורבין בבריטניה. אלה יצרו התלהבות עצומה, ושחררו אנרגיה רבה מאוד שלא הייתה מוגבלת רק לזירה האלקטורלית הצרה.

להתגייסות דמוקרטית אלה פוטנציאל פוליטי רחב ממדים. למרות שהן אינן תנועות עובדים במהותן, הן מושכות את תשומת הלב של האליטות פוליטיות. זאת משום שהן מאיימות על ההגמוניה הכלכלית והפוליטית של בעלי ההון, ודורשות לצמצם את השפעתה. הן יכולות לטלטל את שאננותם של קובעי המדיניות, ולגרום להם להתמודד מול אתגרים אלקטורליים שאינם מוכרים להם. מצד אחד, מחוקקים הרגילים להתעלם מהציבור מחויבים עתה להיאבק על מושבם. מצד שני, מנהיגים פוליטיים המייצגים מדיניות חדשנית עשויים לסחוף אחריהם ציבור תומך כפועל יוצא של האקלים הפוליטי המשתנה. בכך טמונה חשיבות ההתגייסות האלקטורלית הרחבות: בדומה לתנועות פועלים המנהלות מאבק, באפשרותן להלך אימים על האליטות האטומות.

התארגנות דמוקרטית המונית לגיבו העובדים

התארגנות אלקטורלית חייבת לשתף פעולה עם תנועות העובדים, ולא – תעמוד בפני מגבלות חמורות. מטרת התנועה הדמוקרטית היא לקדם נבחר ציבור איכותיים, וזה חשוב. הסכנה היא שהנבחרים יהיו מקורקעים בשל אילוצים מוסדיים מהם סבלו קודמיהם.

נבחר הציבור החדשים צריכים להתמודד, בין היתר, עם הלחץ והכוח שמפעילים בעלי ההון. משום שהקמפיינים ההמוניים לא מאיימים לשקת את הכלכלה, כוחו של ההון

משתתפים במצעד הגאווה באיסטנבול, 26 ביוני 2022 (צילום: "אברנסל")

אלימות ודיכוי בשבוע הגאווה בטורקיה

השוטרים רדפו אחר המפגינות והמפגינים, הכו אותם ועצרו כ-370 מהם, לרבות צלם סוכנות הידיעות הצרפתית בולנט קיליץ'. כל העצורים שוחררו, חלקם לאחר ששהו לילה במעצר. גם באיזמיר, העיר השלישית בגודלה במדינה, תקפה המשטרה את מצעד הגאווה המקומי ועצרה שמונה ממשתתפיו.

בשנים האחרונות הקשיחה ממשלת הימין האסלאמי בטורקיה את עמדתה נגד הקהילה הלהט"בית, ומאז שנת 2015 היא מונעת את קיום מצעד הגאווה באיסטנבול ובערים נוספות. ב-2003 נערך מצעד הגאווה הראשון באיסטנבול בהשתתפות אלפי חברי קהילת הלהט"ב. מדי שנה גדל מספר משתתפי המצעד בהתמדה, וב-2014 נרשם מספר שיא של מאה אלף משתתפים. ב-2015 אסר הנשיא רג'פ טייפ ארדואן על קיום המצעד, ומאז נוהגת המשטרה לפזר באלימות התכנסויות לציון שבוע הגאווה.

למתקפה נגד מצעד הגאווה באיסטנבול קדמו השנה כמה אירועים אלימים נגד הקהילה הגאה. ב-20 במאי פשטה המשטרה על קמפוס אוניברסיטת בואזיצי באיסטנבול ועצרה באלימות כשבעים סטודנטים שהשתתפו באירוע גאווה. מאמנסטי נמסר: "משתתפי מצעד הגאווה באוניברסיטת בואזיצי ספגו אלימות בלתי-חוקית מידי המשטרה. בסרטון שהגיע לידינו נראה קצין משטרה המטיח את ראשו של אחד העצורים בקיר".

המשטרה תקפה גם את אירוע הגאווה שנערך באוניברסיטה הטכנית של המזרח התיכון בבירה אנקרה (10.6) ועצרה את מארגניו. זאת לאחר שרקטור האוניברסיטה, שמונה לאחרונה בידי הממשלה, הודיע שינקוט ב"אמצעים ביטחוניים" כדי למנוע את קיום האירוע. ב-17 ביוני תקפו מאות פעילים איסלאמיסטים אירוע גאווה שארגנו הסטודנטים באוניברסיטת איסטנבול. לתקיפה קדמו פרסומים בעמודים ברשתות החברתיות המזוהים עם מפלגת השלטון, בהם כונו משתתפי האירוע "מיעוט סוטה".

מארגני מצעד הגאווה באיסטנבול מסרו לעיתון הקומוניסטי "אברנסל": "אנחנו דורשים מעמד שווה. נמשיך להיאבק למען זכויותינו ולא נותר. אפשר לנצח את האפליה והשנאה – אפשר ליצור עולם שוויוני לכולם".

א. בן יאיר

מאות מפגינים השתתפו במצעד הגאווה השנתי באיסטנבול, שנערך השבוע (26.6) חרף ניסיונות המשטרה למנוע את קיומו באמצעות אלימות ומעצרים המוניים. המשטרה עצרה מאות מפגינים שהתכנסו ברחובות הסמוכים לכיכר טקסים שבמרכז העיר. זאת לאחר שבשבוע שעבר הודיע מושל איסטנבול, הממונה בידי הממשלה, על ביטול כל האירועים המתוכננים במסגרת שבוע הגאווה בעיר. לפי הודעת המושל, מטרת האיסור היא "להבטיח את שלום הציבור וביטחוננו, ולמנוע פשיעה".

שוטרים המצוידים באמצעים לפיזור הפגנות חסמו את דרכי הגישה לכיכר, והתחבורה הציבורית באיזור הושבתה. אף על פי כן, מאות מפגינים התאספו בקבוצות קטנות ברחובות הצדדיים וצעקו סיסמאות נגד השלטון, לפני שפוזרו בידי המשטרה. בין השאר קראו המפגינים: "אהבה וחופש, די לשנאה", וכן: "משטרה הביתה, הרחובות האלה שלנו".

מפגינות מחו בתל-אביב

נגד ביטול הזכות להפלה

מאות מפגינות ומפגינים מחו השבוע (28.6) בכיכר הבימה בתל אביב בעקבות פסיקת בית המשפט העליון בארה"ב שביטלה את פסיקת "רו נגד ווייד" משנת 1973. הפסיקה העניקה להפלות מעמד חוקתי.

מעתה, מדינות ארה"ב השונות חופשיות לחוקק חוקים אנטי-דמוקרטיים ולאסור על ביצוע הפלות או להגביל את הביצוע. כך מסר העיתון האמריקאי הקומוניסטי המקוון "פיפס וורלד". המפלגה הקומוניסטית של ארה"ב קוראת להרחיב מיד את הקואליציה שהוקמה בתגובה לפסיקה, בה חברים ארגוני נשים, תנועות שמאל ואיגודים מקצועיים.

ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת) הגיב באומרו: "ההחלטה השוביניסטית של בית המשפט העליון בארה"ב למנוע מנשים את זכותן על גופן באופן הבוטה ביותר היא סימן אזהרה גם עבורנו: זה מה שהימין המשיחי והריאקציוני זומם לחוקק גם בישראל. השתלטות הימין על בתי המשפט עלולה להוביל להתערבות גסה של המדינה בחיי האזרחים".

מתוך ההצגה "נוף" (צילום: תיאטרון אלפא)

נגד הליכי השיפוט התמוהים של משרד התרבות, אך לא נוכל לשאת עוד בהוצאות הדיון המשפטי המתמשך. אם נאלץ להפסיק, פירוש הדבר - סגירתו המידית של תיאטרון אלפא, וירידה לטמיון של עשור פעילות אמנותית רבת הישגים. אנא סייעו לנו לצלוח את הימים הקשים האלה כדי שנוכל להמשיך בפעילותנו, וכדי שמפעלנו לא יאבד בשל אטימות הלב של פקידי מינהל התרבות. ראו נא את תרומתכם כרכישת מנוי להצגות התיאטרון.

מה חדש בתיאטרון אלפא?

בתמורה לעזרתכם, נוכל להציע לכם את התשורה האחת שבידנו - כרטיסי הזמנה להצגות: "נוף" ו-"הר תפארת" שזכו לתגובות נרגשות מן הקהל ומן הביקורת. תזמנו גם להצגות שאנו מכינים להמשך העונה, אם נצליח לשרוד: "שיר עמק" מאת א'ול פוגארד; עברית: טל יצחקי; עיצוב: טלי יצחקי; ניהול מוסיקה: שאהין מוחמד; עיצוב תאורה: ניזאר ח'מרה. משתתפים: סוהיל חדאד, מאשה סמעאן. הגרסה הערבית תעלה לראשונה בפסטיבל המסרחיד, ספטמבר 2022. הגרסה העברית תוצג בתיאטרון אלפא כעבור חודש.

בקרוב יעלה בתיאטרון גם מחזה מאת גדול כותבי דרום אפריקה בתקופת נפילת האפרטהייד: מפגש מרתק בין נערה המבקשת לפרוץ לעתיד, לבין סבה, המתקשה להשתחרר מכבלי העבר. בתווך ניצב המחבר מול השאלות והאתגרים החדשים.

הצגה נוספת היא "מאזני הצדק" מאת אברהם עוז ובכימוי, על פי ויליאם שקספיר; עיצוב: טלי יצחקי; מוסיקה מקורית וניהול מוסיקלי: עדן קלדרון ונב שמש; עיצוב תאורה: ניזאר ח'מרה; עיבודים מוסיקליים נוספים: יובל מסנר; כוריאוגרפיה: רן בן דרור; משתתפים: סוהיל חדאד, מאשה סמעאן, אביאל שיליאן, ניסנה מולוק, שני כיהלי, עדן קלדרון, יהל פפו ואושר בית הלחמי. ההצגה תעלה באוקטובר 2022.

המחזה החדש והאקטואלי "מאזני הצדק" יונק את עלילתו מן "הסוחר מוונציה": שיילוק וג'סיקה מגיעים כפליטים לוונציה, המתמודדת עם נוכחותם של זרים שמציאותם סותרת את הלאומנות, השמרנות והגזענות הנטועות בה. מכאן מתפתחת עלילה רבת תהפוכות ומתח שכל מאפיינייה משיקים למציאות ימינו.

ניתן לסייע בהצלת התיאטרון מסגירה בהעברה דרך אפליקציית "ביט" או "פיי-בוקס" למספר: 050-7220783, או בהעברה לחשבון עמותת תיאטרון גלבו, בנק מזרחי טפחות, סניף 669, חשבון מס' 390997.

אברהם עוז

משרד התרבות מתעלם מקיומו

קריאה לסייע לתיאטרון אלפא

במשרד התרבות גמרו אומר כי מוסד תרבותי המספק לצופיו תיאטרון איכותי אינו ראוי לתמיכה. במשך שנים השקענו את כל משאבינו הכלכליים והיצירתיים במפעל שהקמנו - תיאטרון אלפא לאמנויות הבמה. אולם לאחרונה הנחיתו עלינו מהלומה אותה לא נוכל לשרוד ללא סיוע מהקהל המעריך את עבודתנו.

המשרד מתרחק מתרבות כמו מאש

לאחר שנים של קיפוח, קיבלו שלוש ערכאות משפטיות את טיעוני בא כוחנו עו"ד אביגדור פלדמן (עם עוזרו עו"ד עמרי ברבש), והורו לוועדת התמיכות לבטל את החלטותיה שלא לתמוך בנו. משראתה הוועדה כי אנו עומדים בתנאי הסף הכמותיים והפרוצדורליים, נטפלו אנשיה לפתע למרכיב שנקרא בפייהם "רף אמנותי". דבר אחד שכחו: לצפות בהצגות. כנראה שרוח הנבואה נחה עליהם, והחליטו לשלול את תמיכתם בנו מבלי שטרחו לצפות בהצגות אותן שפטו כ"לא אמנותיות מספיק".

הצופים בהצגותינו חשבו אחרת: "הישג מרתק של שפה פיוטית ודרמטית", כתבה מאיה בזרנו בעקבות ההצגה "הר תפארת". על כך הוסיף פרופ' משה צוקרמן: "מזג את הדרמטי אינדיבידואלי במהלך אפי כולל, ומדהדך בכך עקרונות ברכטיאניים קלאסיים. אכן, הישג יוצא מהכלל". על ההצגה נוספת, "נוף" מאת הרולד פינטר, הכריז מאיר ויזלטיר: "איפה עוד תיתקלו בפינטר כזה באגן המזרחי של הים התיכון? מומלץ!".

הקהל יציל את התיאטרון

למותר להסביר את משמעותה של שלילת התמיכה הציבורית בתיאטרון כשלנו, לאחר למעלה משנה של סגר הקורונה, ובעיצומם של הליכים בסכומי עתק לשיפור תנאי הבטיחות הנדרשים על ידי מכבי האש. למרות הכל ניסינו לשרוד מבלי לבקש חסדים. עו"ד פלדמן שוב עתר בשמנו

פסק זמן בשביתות המורים

בהסתדרות המורים מואפק חלאילה קרא להסתדרות הכללית, לוועד ההורים הארצי, למרכז השלטון המקומי, למפלגות ולכלל גופי הציבור במדינה לתמוך במורים ובמאבקם למען שיפור תנאי עבודתם וזכויותיהם, ולמען חינוך איכותי אשר יטיב עם התלמידים.

אדם אלי

אסיפת מק"י תל אביב
 בחירת צירים למושב מועצת המפלגה
 ראשון, 10.7, בשעה 20.00,
 אולם הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת"א

פתיחת קורס רעיוני בנושא מעמד וקולוניאליזם
 בהשתתפות המרקסיסט ההודי הנודע **בינק צ'יבר** (ראה גם בעמ' 7)
 מפגש ראשון - ביום שלישי, 12.7 (השעה וחומרי הקריאה יפורסמו בהמשך)
 אולם הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת"א

המועצה הארצית של מק"י
 ההיערכות לבחירות הקרובות
 שבת, 23.7 (מיקום ושעה יפורסמו בהמשך)

מועדון הגדה השמאלית
 אחד העם 70, ת"א
 הופעה
 רביעיית עילי קדוש (ניו-יורק)
 רביעי, 29.6, בשעה 20:00

 הקרנת הסרט
"קילר ג'ו"/ויליאם פרידקין
 ארה"ב, 2011, 102 דקות (אנגלית; כתוביות באנגלית)
 מוצ"ש, 2.7, בשעה 19:30

מורות מפגינות מול בית ראש הממשלה המיועד יאיר לפיד ברמת אביב (צילום: הסתדרות המורים)

לאחר מספר תהפוכות, הודיעה ביום שלישי (28.6) מזכ"לית הסתדרות המורים, יפה בן דוד, על סיומם של העיצומים לשנת הלימודים הנוכחית, והכריזה כי לא תקרא להשבית עוד את הלימודים עד לסיום השנה (30.6). ההודעה הגיעה לאחר ששר האוצר, אביגדור ליברמן, הצהיר כי אין כל מגבלות על הממשלה בנוגע לחתימה על הסכם חדש עם הסתדרות המורים, למרות ההחלטה הצפויה על פיזור הכנסת. ההחלטה הגיעה לאחר שיום קודם לכן החליטה הסתדרות המורים על חידוש השבתת הלימודים בכל רחבי הארץ, למעט בתקדמות. האוצר הוסיף להתבצר בעמדתו, וסרב להציע פתרונות ממשיים למשבר. משרד האוצר לא ניהל מו"מ רציני, ועל כך מעידה התנהלות מנכ"ל המשרד, רם בלינקוב. לפי פרסומים נכנס בלינקוב לחדר המו"מ בעת הישיבה ולעג לעובדי ההוראה באומר, כי ההצעות שהועלו עד כה גבוהות מדי. המנכ"ל הוסיף בזלזול כי "המורים יעבדו גם בתמורה ל-6,900 שקלים בלבד".

מזכ"לית הסתדרות המורים יפה בן דוד מסרה כי "משרד האוצר ניצל את כוונותינו הטובות על מנת להפסיק את העיצומים, והתעקש לקיים ישיבות סרק. ההצעות שהביאו בפנינו מביישות את מקצוע ההוראה, ועתידות לגרום לקריסת מערכת החינוך". נכון להיום קיים פער גדול בין הצדדים בנוגע לשכר המורים המתחילים, וכן בנוגע לשכר המורים הוותיקים. עבור האחרונים מציע משרד האוצר תוספת סמלית בלבד. על כך הגיבה בן דוד: "אנו מסרבים בתוקף להצעה שאין בה שום בשורה אמיתית עבור עובדי ההוראה. אין ביכולתה להציל את מערכת החינוך מהמצב הקשה בו היא נתונה. כבר חצי שנה אנו מנהלים משא ומתן מול פקידי האוצר, והצעתם היחידה היא פשוט לעג לרש. פקידי האוצר אדישים למאבקנו. לא איכפת להם מהחינוך, מהתלמידים או מההורים".

בעקבות הפיצוץ במשא ומתן, קראה סיעת חד"ש בהסתדרות המורים (30.6) לפתוח בשביתה עד תום שנת הלימודים הנוכחית ולהמשיכה עד לאחד בספטמבר. חד"ש קראה לקיים הפגנה מול משרד האוצר, וכן הכריזה על הצבת משמרות מחאה בכל רחבי הארץ. מזכיר סיעת חד"ש

השבוע באתר "זו הדרך"

שלושה עובדים נהרגו תוך 5 ימים בתאונת עבודה, מרד עממי באקוודור ועוד...
zoha.org.il

